

3.Микитин В. Захист порушених прав на об'єкти інтелектуальної власності: деякі теоретичні аспекти. 2016. С. 15-20..URL Електронний ресурс: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/07/3.pdf>

4.Цивільний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003,№ 40-44. (дата звернення: 25.11.2020).Електронний ресурс: .URL<https://zakon.rada.gov.ua>

5.Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій.Авт. : В.М. Крижна,Н.Є. Яркіна.; За ред. В.І. Борисової. Х.: Нац. юрид. акад.України, 2008. 112 с.

Жданюк К. Г.

здобувач вищої освіти
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Аксютіна А. В.

старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЮРИДИЧНІ ФАКТИ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Актуальність даної теми обумовлена тим, що у повсякденному житті нас оточує безліч юридичних фактів, тому доцільно буде проаналізувати їх специфіку. Юридичні факти мають вагомe значення у розвитку та вивченні теорії держави і права та інших наук.Основна властивість юридичних фактів – здатність зумовлювати настання правових наслідків. Юридичні факти – це життєві обставини, які є підставою для виникнення, зміни або припинення правовідносин.

Важливе значення для розкриття суті юридичних фактів мають наукові праці В.Б. Ісакова, О.С. Йоффе, А.В. Коструби, М.А. Рожкової, В.В. Колейчикова, Г.В. Кікоть, Харитоновна Є.О., Харитонової О.І. У юридичній науці приділяється чимало уваги дослідженню суті, видів юридичних фактів. Разом з тим, у галузі інтелектуальної власності проблема юридичних фактів не отримала належного теоретичного дослідження [1, с. 8-9].

Під юридичним фактом можемо розуміти певні події, які, відбуваючись у реальному житті, викликають виникнення, зміну чи припинення правових відносин. Вони поділяються на дії (те, що залежить від волі людини) та події(те, що не залежить від волі людини).

Юридичний факт є однією з основоположних категорій як у теорії права, так і у праві інтелектуальної власності. [1, с. 9]Слід відзначити, що питання взаємозв'язку юридичних фактів та норм права, а точніше закріплення фактів

в гіпотезах юридичних норм, є дискусійним. [1, с. 10]

Розмірковуючи над функціями юридичних фактів, А. З. Долова робить висновок, що основна їх функція – забезпечення виникнення, зміни, припинення правовідносин. Додаткові ж функції спрямовані на стимулювання впливу норм права на суспільні відносини; обмеження границь вільного розсуду; запобігання та подолання порушень норм права [2, с. 15; 5, с. 7]. Така позиція вченої ґрунтується на тому, що юридичні факти не є пасивним елементом механізму правового регулювання. Їх установлення реально використовується законодавцем як засіб впливу на поведінку суб'єктів [5, с. 7; 6, с. 30; 7, с. 13].

Зокрема, юридичні факти поділяють на оформлені та неформлені (за ознакою документального закріплення); правостворюючі та правоперешкоджаючі; головні та підлеглі (головний факт найбільш повно відображає ситуацію. Всі інші факти мають уточнююче значення, конкретизують юридично значимі деталі. Наприклад, головними фактами для призначення пенсії по старості є вік і стаж роботи. Всі інші фактично обставини носять характер підлеглих); матеріальні та процесуальні тощо [7, с. 13].

Отже, можна зробити висновок, що юридичні факти є життєвими обставинами реальності, які тягнуть за собою певні правові наслідки. Науково визначено, що юридичні факти повинні бути зафіксованими, а не бути абстрактним явищем. Так як юридичні факти модернізуються з урахуванням змін, які активно відбуваються в суспільстві, то можемо сказати, що дослідженню юридичних фактів як підстав виникнення правовідносин вчені юристи мають приділити достатню увагу тому, що наразі ця проблематика є актуальною.

1. Басай О. В. Поняття юридичних фактів: теоретичний аспект. *Прикарпатський юридичний вісник*. Вип. 3(6), 2014. С. 8-14. Електронний ресурс: URL: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v3_2014/01.pdf

2. Долова А. З. Юридические факты в трудовом праве : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. А. З. Долова. М. 2009. 22 с.

3. Теорія держави і права: Навч. посіб. За заг. ред. С.Л. Лисенкова, В.В. Копейчикова. К.: ЮрінкомІнтер, 2002. С. 232.

4. Юридичні факти в системі правового регулювання. Зб. наук. праць. Матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 26 лист. 2015 р.) за заг. ред. Н.М. Пархоменко, М.М. Шумила, І.О. Ізарової. К.: ВД «Дакор», 2015. 630 с.

5. Макух О. В. Поняття і значення юридичних фактів у динаміці фінансових правовідносин. *Теорія і практика правознавства*. Вип. 2 (8) 2015. С. 1-9.

6. Кикоть Г. Проблема класифікації юридичних фактів у сучасній теорії права. *Право України*. 2003. № 7. С. 31.

7. Харитонов Є.О., Нагорняк В.А. Деякі проблемні питання визначення поняття та видів юридичних фактів у цивільному праві. *Актуальні проблеми держави і права*. С. 7-18.